

MAŁOLATEK

SP 18
W KIELCACH

NR 7
PAŹDZIERNIK 2016

GAZETKA SZKOLNA UCZNIÓW KLAS 1-3
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 18 W KIELCACH
ZESPÓŁ REDAKCYJNY PROWADZI PANI TAMARA MACHNIK

WYWIAD O KRÓLOWEJ MLEKA

Wywiad z panią Dorotą Kozłowską, wychowawczynią kl. 2b oraz z uczniami kl. 3a i 3c przeprowadzili uczniowie kl. 2c.

Uczniowie: Dzień dobry. Czy może Pani odpowiedzieć na kilka pytań?

Pani Dorota Kozłowska: Witam, oczywiście chętnie z wami porozmawiam.

U.: W szkole odbył się *Happening z królową mleka*. Kim jest królowa mleka?

P.D.K.: Organizatorem konkursu na Królową Mleka jest Fundacja Promocji Zdrowego Żywienia PROCIBUS w Warszawie, której celem jest upowszechnianie idei zdrowego żywienia poprzez promocję zdrowych produktów, np. mleka. Co roku wybierane są Królowa Mleka i dwie Księżniczki. Obecnie koronę Królowej Mleka nosi pani Agnieszka Zaborska, która gościła w naszej szkole 5 października 2016 r. Podczas happeningu opowiadała o krowach, mleku i jego przetworach, przeprowadziła konkurs dla uczniów klas trzecich, którzy wykazali się zdobytą wiedzą oraz umiejętnością dojenia. Prezentowała dawne narzędzia np. maselnicę do wyrobu masła, a także rozdawała zdjęcia i autografy. Dzieci wzięły również udział w degustacji produktów mlecznych. W konkursie zwyciężyła klasa 3b.

U.: Dlaczego mówi się, że mleko jest zdrowe?

P.D.K.: Mleko jest uznawane za niezbędny, wartościowy i łatwostrawny składnik pożywienia człowieka. Przez pierwsze tygodnie po urodzeniu stanowi jedyne, naturalne pożywienie dla niemowlęcia. Zawiera niemal wszystkie składniki odżywcze potrzebne człowiekowi do życia. Jest źródłem białka, stanowiącego budulec dla organizmu i odżywiającego mózg oraz wapnia, który jest bardzo ważny dla rozwoju kości i zębów. W jednej szklance mleka jest tyle wapnia, ile na przykład w dwóch bochenkach chleba, kilku kotletach schabowych i połowie kilograma brokułów, kapusty lub marchewki. W mleku są również składniki mineralne – magnez, potas, cynk i witaminy D, A, B. Witamina D pełni istotną rolę podczas wzrostu organizmu i zapobiega powstawaniu krzywicy, witamina A jest niezbędna dla oczu, a witaminy z grupy B usprawniają pracę mózgu i wzmacniają serce. Cynk wspomaga odporność organizmu. Jeśli dziecko chce być mądre i urosnąć, powinno pić mleko.

U.: Ile trzeba pić mleka?

P.D.K.: Dorośli powinni wypijać co najmniej dwie szklanki mleka dziennie, a dzieci w wieku szkolnym – 3-4 szklanki. Mleko można zastępować spożywaniem produktów mlecznych: jogurtem, kefirem, maślanką, serami twarogowymi lub żółtymi. Wasze babcie i wasi dziadkowie powinni pić tyle samo mleka, co wy. Średnie spożycie mleka w Polsce wynosi około 200 litrów na jedną osobę rocznie.

**Piramida
zdrowego żywienia
według Instytutu Żywności
i Żywienia w Warszawie**

U.: W jakich produktach znajduje się mleko?

P.D.K.: Na pewno dobrze znacie smak naturalnego, białego mleka, ale piliście także napoje mleczne o smaku owocowym lub czekoladowym. Do grupy produktów mlecznych należą: śmietana, masło, maślanka, jogurty, kefir, a przede wszystkim różnego rodzaju sery, czyli

białe sery twarogowe, sery żółte i pleśniowe, sery *Feta* i topione oraz serki kanapkowe. Mleko znajduje się również w deserach takich, jak budyń, lody, czekolada oraz bita śmietana.

U.: Co jedzą krowy, że dają takie dobre, białe mleko?

P.D.K.: Krowy dają 20-40 litrów mleka w ciągu dnia. Kiedy jest ciepło najbardziej lubią paść się na pastwisku. Zjadają wtedy trawę, zioła, rośliny motylkowe. Ich przysmakiem jest koniczyna. Zimą jedzą skoszoną i wysuszoną trawę, czyli siano. Oprócz tego zjadają także mieszankę pszenicy, żyta, kukurydzy, soi, rzepaku oraz lucernę, ziemniaki, buraki, marchew, melasę. Dla uzupełnienia paszy dostają także lizawkę solną. Wypijają dziennie około 100 litrów, czyli około 10 wiader wody.

U.: Co to znaczy, że krowy są przeżuwaczami?

P.D.K.: Krowy jedzą pokarm roślinny zawierający włókna, które trudno strawić. Dlatego zjedzoną trawę przeżuwają, co zajmuje im 6-8 godzin dziennie. Żołądek krowy składa się z 4 części, które są przystosowane do takiego sposobu trawienia. Krowy przeżuwają na leżąco i dlatego bardzo ważne jest, aby mogły się w tym czasie wygodnie położyć.

U.: Jakie zwyczaje mają krowy?

P.D.K.: Krowy z wiejskich gospodarstw żyją około 20 lat. Przez 3 lata opiekują się swoimi dziećmi – cielątkami. Są zwierzętami stadnymi, dlatego lubią wspólnie wykonywać te same czynności – razem jedzą i piją. Oddzielone od stada, wpadają w stres. Mają doskonałą pamięć oraz zapamiętują twarze ludzkie. Uwielbiają wygrzewać się na słońcu, przytulać i być głaskane. Rozróżniają niektóre kolory, ale kiepsko widzą przedmioty znajdujące się tuż przed nimi. Krowy mają bardzo wrażliwy słuch, nie znoszą hałasu. Niektórzy hodowcy włączają im muzykę.

U.: Skąd się wzięły krowy?

P.D.K.: Przodkami krów były żubry, bawoły, jaki, tury. Europejska krowa pochodzi od wymarłego tura, a udomowiona została około 6-7 tysięcy lat temu. W Polsce przeważają dwie rasy – czerwona krowa polska (niezbyt duże, brązowe zwierzęta o krótkich nogach występujące w terenach górzystych) i krowa holsztyńsko-fryzyjska (wysokomleczne, czarno-białe, duże zwierzęta pochodzące z Holandii i Niemiec).

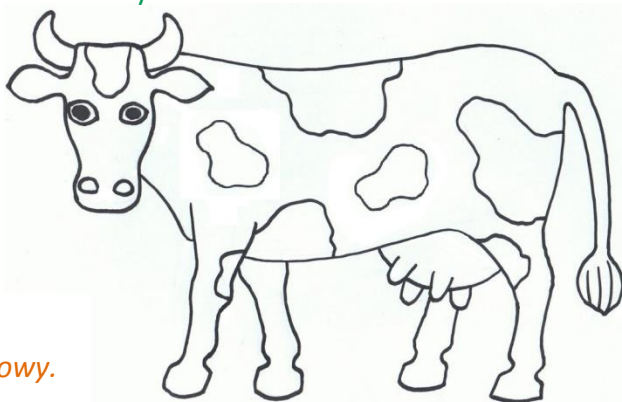

U.: Jakie zwierzęta oprócz krów dają mleko?

P.D.K.: W Polsce mleko pochodzi głównie od krów oraz w mniejszym zakresie od kóz i owiec. W innych częściach świata ludzie spożywają mleko od różnych zwierząt kopytnych, takich jak: konie, bawoły, osły, renifery, wielbłądy, jaki, karibu. W Grecji mleko owcze jest wykorzystywane do produkcji serów *feta*, zaś w Polsce – twardych serów wędzonych tzw. *oscypków*. Ser *mozzarella* pochodzi z mleka bawolego. Wielbłądy i lamy są cennym źródłem mleka w państwach arabskich, zaś mleko od jaków jest powszechne wśród mieszkańców Tybetu. W niektórych regionach Rosji i Szwecji popularne jest mleko łośi, natomiast Lapończycy często piją mleko reniferów.

U.: Dziękujemy za udzielenie wywiadu. Do widzenia.

P.J.L.: Do widzenia.

Pokoloruj rysunek krowy.

Rozpoznaj zwierzęta, które dają mleko. Połącz zdjęcia z odpowiednimi podpisami.

wielbłądy

jaki

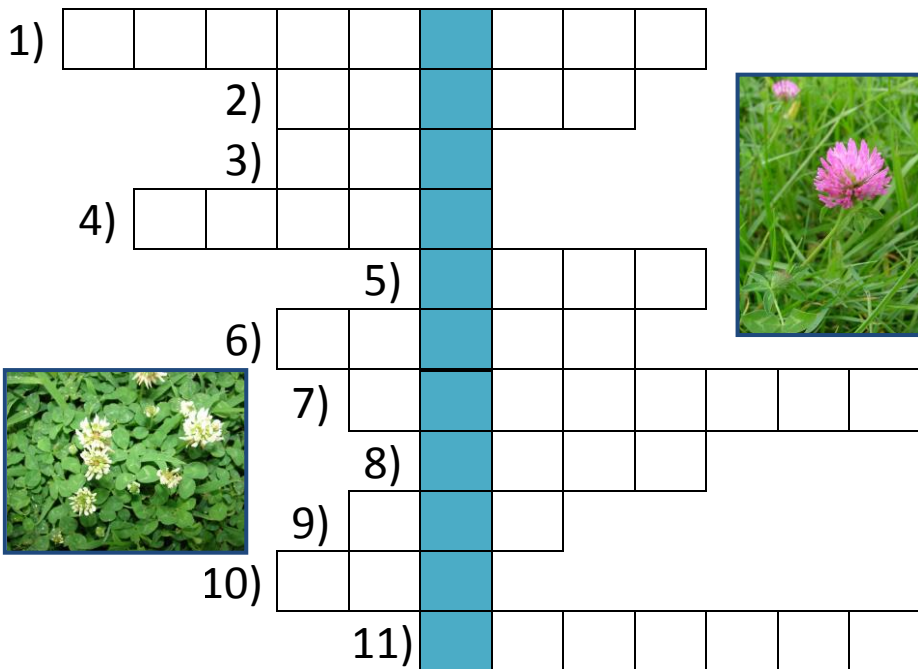
osły

koza

renifery

MLECZNA KRZYŻÓWKA

- 1) Przymak krów.
- 2) Mleczny deser
- 3) Przodek krowy.
- 4) Ususzona trawa.
- 5) Znajduje się w mleku, wzmacnia kości i zęby.
- 6) Dziecko krowy.
- 7) Bita ..., jest w rurkach.
- 8) Zimny deser do lizania.
- 9) Biały, żółty lub topiony.
- 10) Samiec krowy.
- 11) Wędzony ser z mleka owczego.

DZIEŃ CHŁOPAKA

Chłopcy nasi mili, byście się cieszyli,
że my, dziewczyny, Was lubimy
i na tańce zaprosimy. dziewczynki z klasy 2b

Wojtek kręci się od rana.

Myśli, która dziewczyna jest w nim ... zakochana.

Zuzia Kowalska, Zuzia Sikora, Natałka Danasiewicz, kl. 2b

Czarek smutny, zmartwiony i bardzo zasmucony,
bo posiłek już zjedzony.

Martyna Gos, Kalina Gołuch, Aleksandra Stadnik,
Zuzanna Sikora, kl. 2b

Bartek bardzo silny jest,
Piotrek wszystkich goni precz,
Filip lepi z plasteliny,
a Alan podrywa dziewczyny.

Julia Pedrycz, Zuzia Kowalska, Aleksandra Stadnik,
Maja Jędrzejkiwicz, kl. 2b

Krystian z Mikołajem robią fiku-miku,
nie minie minutka, już są w pamiętniku.

Kalina Gołuch, Zuzia Sikora, kl. 2b

Na Święto Chłopaka czekam cały rok
– życzenia, spojrzenia, uśmiechy co krok.
Lubię, gdy mama całuje mnie czule
i mówi, że rosnę, no i w ogóle!
Lubię, gdy tata ze mną pobiega
i mówi, że chłopak ze mnie na medal!
W Święto Chłopaka jestem przejęty,
bo oprócz życzeń są też prezenty.

Maciej Markiewicz kl. 3c

Z okazji Dnia Chłopaka,
przesyłamy Wam buziaka
i składamy serdeczne życzenia,
niech się spełnią Wasze marzenia.

Natalka Piorun, kl. 2c

Dzień Chłopaka dzisiaj mamy,
więc życzenia Wam składamy,
zdrowia, szczęścia, pomyślności,
dobrych ocen i radości.

Dominika Dziewirz, kl. 3c

Ten dzień wesoły
zawitał do nas do szkoły.
Dziś Chłopaków Święto
– nikogo nie ominęto.
Były życzenia i podarunki
– małe i duże pakunki.

Brajan Szymański, kl. 2c

rys. Karolina Kochel

Dużo radości, mnóstwo słodczy,
wszystkiego najlepszego
– każda dziewczynka Wam życzy.

Karolina Kochel, kl. 3a

Jest w Tobie coś takiego,
miłego i ulubionego,
że moje serce
jest wciąż w rozterce.

Karolina Śmigłarska, kl. 3c

Każdy chłopak fajny jest,
lubi piłkę, lubi jazz (czyt. dżez).
Każdy chciałby na Dzień Chłopaka
dostać od koleżanek słodkiego buziaka.

Przemek Fiuk, kl. 2c

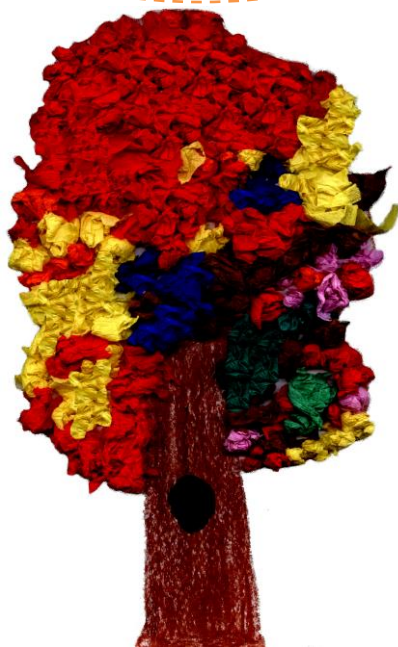
W mojej klasie 3c wszyscy dobrze znają się.
Wiedzą, że chłopaki – to wesołe rozrabiaki.
Serca mają złote i do figli wielką ochotę.
Pani stara się i prosi, by na mądrych ludzi rośli.
Hej, dziewczęta!
Pamiętajcie o ich święcie, bo to działa jak zaklęcie.
Będą grzeczni, będą mili i weseli, w każdej chwili.

Kacper Piotrowski, kl. 3c

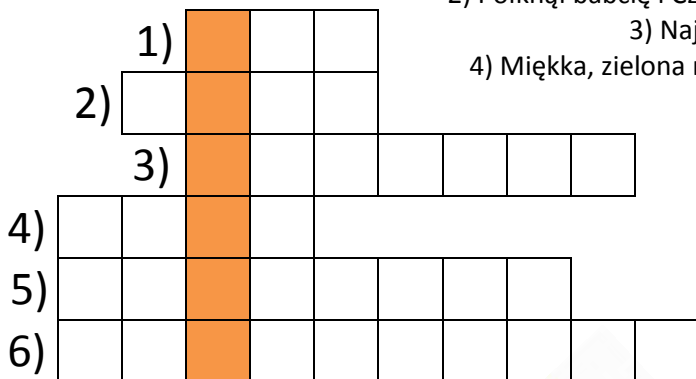
JESIENNE DRZEWO

Prace plastyczne zostały
wykonane podczas zajęć
świeclicowych pod kierunkiem
pani Jolanty Lewandowskiej.

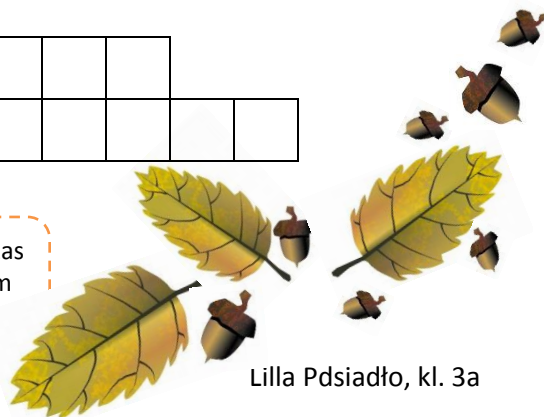
KRZYŻÓWKI NA JESIENNE WIECZORY

Zuzanna Tetelewska, kl. 3a

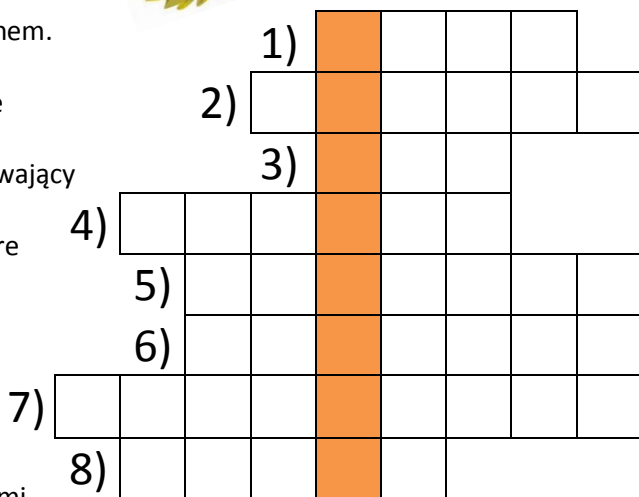
- 1) Rude zwierzę z kitą.
- 2) Połknął babcię i Czerwonego Kapturka.
- 3) Najniższa warstwa lasu.
- 4) Miękką, zieloną rośliną runa leśnego.
- 5) Lekarz drzew.
- 6) Leśny miś.

Krzyżówki zostały wykonane podczas zajęć świetlicowych pod kierunkiem pani Jolanty Lewandowskiej.

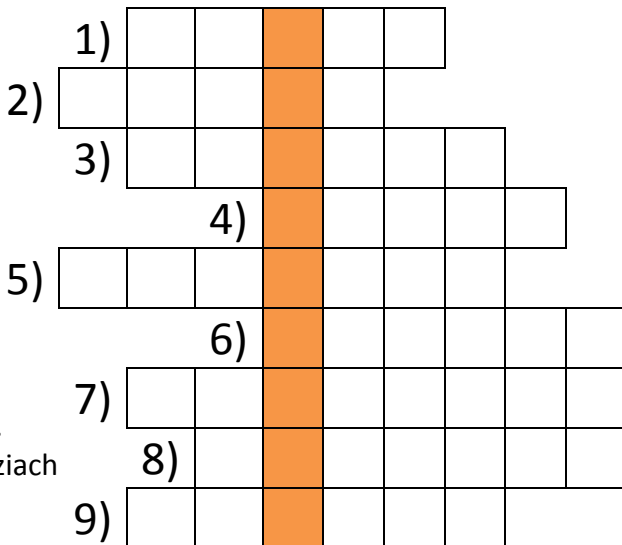

Lilla Pdsiadło, kl. 3a

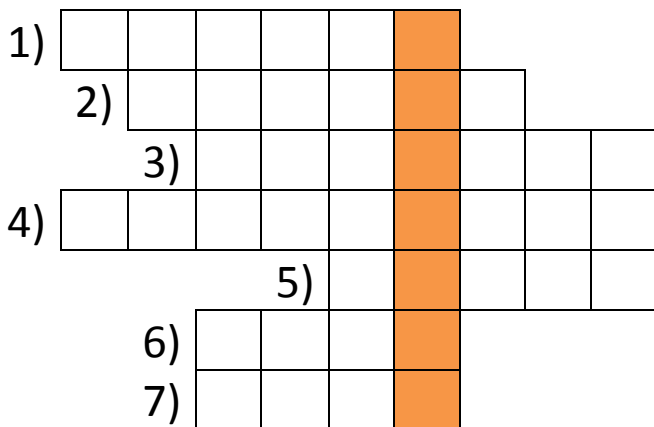
- 1) Ucieka przed bocianem.
- 2) Łąka w lesie.
- 3) Duże zwierzę żyjące na mokradłach.
- 4) Dostojny, biały, pływający ptak.
- 5) Drzewo iglaste, które gubi igły na zimę.
- 6) Borowik, kurka, muchomor.
- 7) Dąb, klon, topola, to drzewa
- 8) Leśne zwierzę z rozłożystymi rogami.

- 1) Znosi je kura.
- 2) Pokrywa pień drzewa.
- 3) Utrzymuje roślinę w ziemi.
- 4) Zwierzę w paski.
- 5) Wyrastają z pnia drzewa.
- 6) Drzewo, które ma białą korę.
- 7) Wykuwa je dzięcioł.
- 8) Ptaki wiją je w gałęziach drzew.
- 9) Robisz nim zdjęcia.

Gabrysia Knap kl. 3b

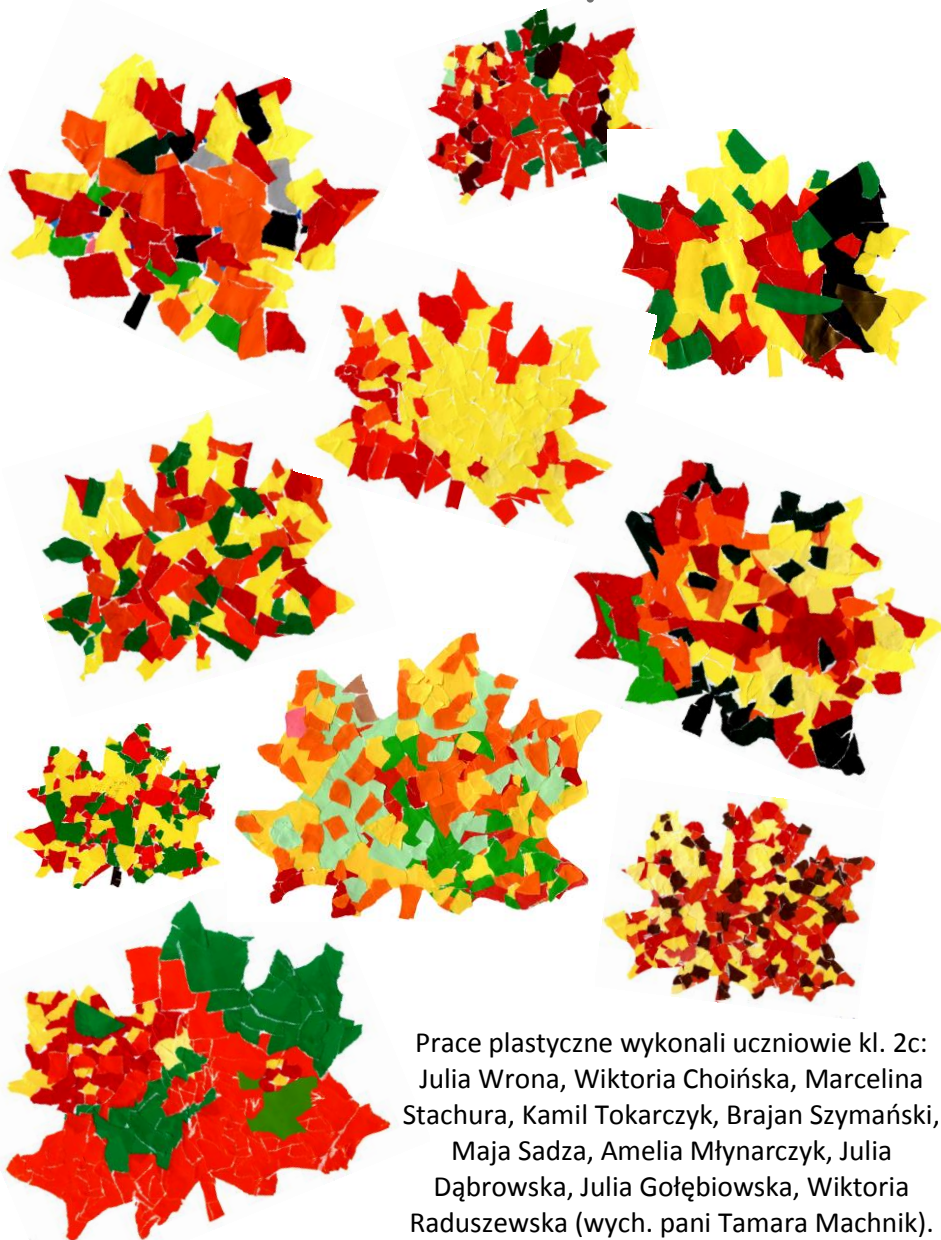

Dominik Kopacz kl. 3a

- 1) Szkodnik, który niszczy korę drzew.
- 2) Postrach żab, odleciał do ciepłych krajów.
- 3) Zdrewniały owoc drzew iglastych.
- 4) Rosną na niej orzechy laskowe.
- 5) Budują gniazda w koronach drzew.
- 6) Liść drzewa iglastego.
- 7) Drzewo, którego nasiona nazywamy „noskami”.

BARWY JEŚIENI

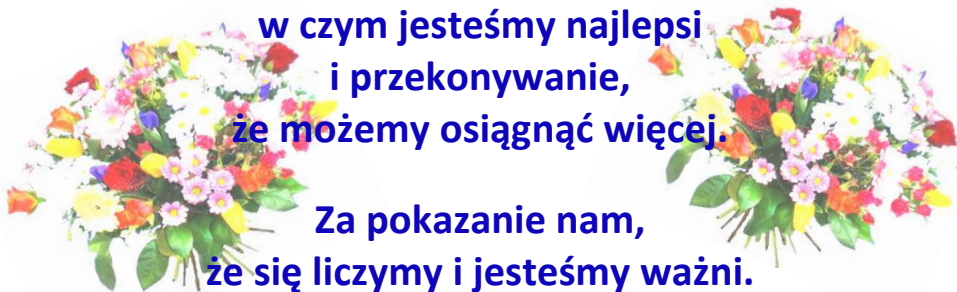
Prace plastyczne wykonali uczniowie kl. 2c:
Julia Wrona, Wiktoria Choińska, Marcelina
Stachura, Kamil Tokarczyk, Brajan Szymański,
Maja Sadza, Amelia Młynarczyk, Julia
Dąbrowska, Julia Gołębiowska, Wiktoria
Raduszevska (wych. pani Tamara Machnik).

DZIEŃ NAUCZYCIELA

Za serce, uśmiech, dobre słowo,
zachętę do nauki, gdy coś się nie udało
i pochwałę, gdy wszystko poszło dobrze.

Za pomoc w odkrywaniu tego,
w czym jesteśmy najlepsi
i przekonywanie,
że możemy osiągnąć więcej.

Za pokazanie nam,
że się liczymy i jesteśmy ważni.
Za to, że zawsze czujemy wsparcie
naszych nauczycieli.

Dziękujemy...

POŻEGNANIE LATA

Prace plastyczne wykonali uczniowie kl. 2c: Julia Bieniaszewska, Dawid Dobrowolski, Wiktoria Choińska, Marcelina Stachura, Nadia Motyka, Wiktor Dzedzic, Kamil Tokarczyk, Antek Kapała, Dawid Menert, Wiktoria Raduszewska, Julia Gołębiowska (wych. pani Tamara Machnik).